

НАПРАВЕНА Е КОРЕКЦИЈА!
 ТРУДОТ:
 Корубин-Алексова & Митрески М.
 "Наследување на некои кв.
 својства кај сорти од ор.т.т
 Е ОРИГИНАЛНА НАУЧНА СТАТИЈА

Во минатиот број на списанието ТУТУН - Тобасо ("Тутун" бр. 1-6/1997), направен е превид. Трудот "Наследување на некои квантитативни својства кај сорти од ориенталскиот тип тутун" од авторите Ана Корубин-Алексова и Милан Митрески е означен како "стручна статија", а треба да стои "оригинална научна статија".

Од редакцијата

VOL. 47	година 1997 Прилеп	№ 7-12
---------	-----------------------	--------

СПИСАНИЕ НА ТУТУНСКАТА НАУКА И СТРУКА
 BULLETIN OF TOBACCO SCIENCE AND PROFESSION

ТУТУН ТОВАССО	Vol. 47	№ 7-12	Стр.65-121	Прилеп	ЈУЛИ ДЕКЕМВРИ	1997
------------------	---------	--------	------------	--------	------------------	-------------

ТУТУН ТОВАССО

СПИСАНИЕ НА ТУТУНСКАТА НАУКА И СТРУКА
BULLETIN OF TOBACCO SCIENCE AND PROFESSION

ТУТУН
ТОВАССО Vol. 47 № **1-6** СТР. 1-64 ПРИЛЕП
ЈАНУАРИ
ЈУНИ **1997**

СОДРЖИНА

Оригинални научни статии:

- Богданчески, М., Димитриески, М., Мицеска, Г.:
Производни и квалитетни својства на некои сорти тутун од типот
јака во струмичкиот регион 3-13
- Митрески, М., Корубин-Алексоска, А.:
П - 9, нова перспективна линија од типот прилеп 14-19
- Енчева, Ј., Куртева, Г.:
Влијание на генотипот врз морфогенезата и степенот на дихаплоидија
во култура in vitro кај тутунот 20-24
- Пеливаноска, В., Трајкоски, Ј.:
Агрохемиско испитување на почвите на некои тутунопроизводни реони
во источниот дел на Република Македонија 25-33
- Димеска, В.:
Ефекти од фунгицидите врз приносот и квалитетот на тутунот
во услови на слаба појава на *Peronospora tabacina* A. 34-38
- Čavlek, M., Turšić, I., Čosić, T.:
Ovisnost prinosa i kvalitete duhana o navodnjavanju u uvjetima
Sjeverozapadne Hrvatske 39-44
- Станкоски, Б., Стојкоски, С.:
Можности за примена на вонсезонската ферментација
кај крупнолисните тутуни 45-51
- Nikolić, M., Josić, D., Mišić, Z.:
Uticaj promena u mineralnom sastavu cigareta na brzinu gorenja
i formiranju čestične faze dima 52-57
- Стручна статија: **ОРИГИНАЛНА НАУЧНА СТАТИЈА**
- Корубин-Алексоска, А., Митрески, М.:
Наследување на некои квантитативни својства кај сорти
од ориенталски тип тутун 58-61

НАСЛЕДУВАЊЕ НА НЕКОИ КВАНТИТАТИВНИ СВОЈСТВА КАЈ СОРТИ ОД ОРИЕНТАЛСКИОТ ТИП ТУТУН

Ана Корубин-Алексоска, Милан Митрески

Институт за тутун - Прилеп

ВОВЕД

Наследувањето на својствата е темел врз кој што се гради современата генетика и селекција на растенијата. Кај тутунот од посебна важност е наследувањето на квантитативните својства, кога се има за цел подобрување на сортите во однос на приносот и содржината на поедини материји во листот. Наследувањето на квантита-

тивните својства е многу посложено од наследувањето на квалитативните својства. При наследување на квантитативните својства важни се минор гените или полигените, за разлика од наследувањето на квалитативните својства каде што имаат влијание мајор гените.

МАТЕРИЈАЛ И МЕТОД НА РАБОТА

За испитување на начинот на наследување на квантитативните својства беа користени три сорти тутун и тоа: Прилеп - П-7, баши бали и самсун. Овие сорти битно се разликуваат по испитуваните својства.

Во текот на 1993 година беа извршени вкрстувања па се добиени F1 хибридите: П-7хбаши бали и П-7хсамсун. Во 1994 год. родителите и F1 хибридите беа поставени во компаративен опит во четири повторувања по случаен блок систем (Random block system). Во текот на вегетацијата навремено беа изведувани сите вообичаени агротехнички мерки. Кога генотиповите постигнаа полн развој беа извршени мерења на параметрите: височина на стеблото и број на листови по страк, а кај сувиот тутун содржина на никотинот. Никотинот се одредуваше со спектрофотометар. Средните вредности на

проучуваните својства во поедини генерации послужија за одредување на начинот на наследување.

При обработка на податоците го применивме тестот за сигнификантност на средните вредности од F1 генерацијата во однос на просекот на родителите. Случаите кога средната вредност на F1 генерацијата е еднаква со родителскиот просек се земаат како интермедијарен начин на наследување. Ако средната вредност на F1 генерацијата е поблиска до средната вредност на еден од родителите, се работи за парцијална доминација. Кога средната вредност на хибридите е еднаква со средната вредност на еден од родителите (ако родителите значајно се разликуваат), се работи за полна доминација во наследувањето на проучуваното својство.

РЕЗУЛТАТИ

ВИСОЧИНА НА СТЕБЛОТО

Со најголема височина на стеблото се карактеризира сортата баши бали ($x=102$ см) што е сигнификантно за 1% во однос на сортата П-7. Кај хибрирот од Ф1 генерацијата П-7 х баши бали средната вредност на височината на стеблото (x) изнесува 69 см, што претставува парцијална доминација на сор-

тата П-7. Кај хибрирот од Ф1 генерацијата П-7 х самсун средната вредност изнесува 82,44 см, што предвидува повторно парцијална доминација на сортата П-7. Кај ова својство дошле до израз адитивните гени што ветува негова брза фиксација во понатамошната селекциона работа.

БРОЈ НА ЛИСТВИ ПО СТРАК

Со најголем број на листови се карактеризира сортата П-7 ($x=55,66$), што е сигнификантно за 1% во однос на сортите баши бали и самсун. Кај крстоската од F1 генерацијата П-7 х баши бали просечниот број на листови изнесува 29,41, што претставува парцијална доминација на сортата баши бали.

Кај крстоската П-7 х самсун просечниот број на листови изнесува 36,19, што претставува парцијална доминација на сортата самсун. И во овој случај во понатамошната селекциона работа очекуваме брзо фиксирање на испитуваното својство.

СОДРЖИНА НА НИКОТИН

Со најнизок процент на никотин се одликува сортата П-7 ($x=0,52\%$), додека со највисок процент баши бали ($x=2,45\%$). Кај крстоската П-7 х баши бали средната вредност изнесува 0,85%, што претставува парцијална доминација на П-7. Кај крстоската П-7 х самсун средната вредност на никотинот изнесува 1,05%, што претставува парцијална доминација на самсун. Очекуваме брза фик-

сација и на ова својство.

На Табела 1 се покажани средните вредности на наведените својства кај испитуваните генотипови.

За понатамошна работа од аспект на трите испитувани својства интересна е крстоската П-7 х самсун, па нашата селекциона работа ќе биде насочена во тој правец.

ЗАКЛУЧОК

Врз основа на добиените резултати во однос на трите испитувани својства: височина на стеблото, број на листови по страк како и содржина на никотин во сувиот тутун, интересна е крстоската П-7 х самсун и во F2 генерацијата очекуваме појава на интересни

генотипови коишто ќе бидат основа за понатамошна селекциона работа.

Имајќи го во предвид начинот на наследување, очекуваме брза фиксација на својствата и добивање на нови сорти тутун за релативно краток временски период.

Табела 1. Табеларен приказ на средните вредности на наведените својства кај испитуваните генотипови
 Table 1 Mean values of some characteristics in the genotypes investigated

Генотип Genotype	Височина на стебло (cm) Stalk height \bar{X}	Број на листови по страк Number of leaves per stalk \bar{X}	Содржина на никотин Nicotine content \bar{X}
П - 7	67,11	55,66	0,52
Баши багли	102,00	27,40	2,45
Самсун	99,77	26,62	1,42
П - 7 x Баши багли	69,00	29,41	0,85
П - 7 x Самсун	82,44	36,19	1,05

ЛИТЕРАТУРА

1. Наумоски К.: Компарација на добиените и теоретските вредности на некои квантитативни својства кај тутунот за F2 генерација. Тутун 1-2, 3-7, 1985.
2. Наумоски К.: Анализа на некои квантитативни својства кај тутунот од аспект на полигеното наследување. Тутун 7-8, 1985.
3. Наумоски К., Корубин-Алексооска А.: Метод 3 и модел 1 на Грифинг за статистичка анализа на комбинациските способности. Тутун, 3-4, 1986.
4. Наумоски К., Корубин-Алексооска А.: Трансгресивно раздвојување на гените - нов извор на генетска варијабилност. Тутун, 5-6, 1986.
5. Наумоски К., Корубин-Алексооска А., Митрески М.: Парцијална и семипарцијална корелација помеѓу некои квантитативни својства кај тутунот. Тутун, 1-2, 1988.

INHERITANCE OF SOME QUANTITATIVE CHARACTERS IN THE ORIENTAL TOBACCO VARIETIES

A. Korubin-Aleksoska, M. Mitreski

Tobacco Institute - Prilep

S U M M A R Y

A special attention in tobacco breeding is paid to the selection of parental pairs, which should be carriers of many good characteristics. In our investigations we have used the genotypes Prilep P-7, Bashi-Balli and Samsoung.

In the course of 1993 crossings were made by which we obtained the hybrids P-7 x Bashi Balli and P-7 x Samsoung.

During 1994 we investigated the way of inheritance of the following quantitative characters: stalk height, number of leaves per stalk and content of nicotine.

For the character stalk height in the hybrids P-7 x Bashi Balli and P-7 x Samsoung, a partial domination of the genotype P-7 was determined. For the character number of leaves per stalk in the hybrid P-7 x Bashi Balli, a partial domination of the genotype Bashi Balli was determined and in the hybrid P-7 x Samsoung, partial domination was determined for Samsoung.

For the character nicotine content in the hybrid P-7 x Bashi Balli, partial domination of the genotype P-7 was determined, and in the hybrid P-7 x Samsoung, partial domination of Samsoung.

Author's address:

Dr. Ana Korubin-Aleksoska
Tobacco Institute - Prilep
97500 Prilep
Republic of Macedonia

The original is printed in Macenonian